

Виступ
Голови Комісії СКУ з питань громадян України за кордоном Павла Садохи
на парламентських слуханнях 3 липня 2013 р.
“Українська трудова міграція: стан, проблеми та шляхи їх вирішення”

Шановний пане Голово Верховної Ради!
Шановні народні депутати!
Шановні співвітчизники!

Відповідаючи на запити українських трудових емігрантів, яких зараз у світі за різними оцінками налічується від 3 до 5 мільйонів, Світовий Конгрес Українців на початку цього року рішенням Ради директорів створив Комісію з питань громадян України за кордоном, від імені якої я сьогодні звертаюсь до Вас.

Як відомо, Світовий Конгрес Українців є міжнародною координаційною надбудовою українських громад у діаспорі, що представляє інтереси понад 20 мільйонів українців у світі. Світовий Конгрес Українців об'єднує в своєму складі українські організації із 33-ох країн та підтримує зв'язки з українцями ще 14 країн.

Вже понад 45 років захищаючи інтереси українців незалежно від місця їхнього проживання, Світовий Конгрес Українців звертає особливу увагу на проблеми новітніх трудових українських мігрантів.

Адже після проголошення незалежності і до сьогодні уряди України не змогли створити відповідні економічні та соціальні умови в країні, внаслідок чого в пошуках праці задля виживання своїх родин за межі України виїхали мільйони її громадян працездатного віку.

Це активні люди, переважна більшість яких тримає постійний і тісний зв'язок з Україною.

Переживаючи всі негативні наслідки, пов'язані з міграцією за кордон, ці люди тільки офіційно через грошові банківські перекази перевели в Україну 7.5 мільярда доларів у 2012 році, 7 мільярдів у попередньому і подібні суми раніше. А враховуючи і інші способи передачі грошей, за розрахунками експертів Національного банку України, валютні вливання в Україну від трудових мігрантів можуть становити від 19 до 23 мільярдів доларів щорічно. Таким чином, українська трудова міграція стала одним з найбільших інвесторів в економіку України, що не потребує виплати дивідендів. Та головне, ці кошти фактично доповнюють соціальну функцію держави: утримання батьків-пенсіонерів, оплата лікування родичів, навчання дітей, вирішення житлових проблем, та, в кінці кінців, забезпечення гідного рівня життя своїх рідних.

Чи оцінила держава ці зусилля гідно?

Початково не маючи відповідної підтримки від України, трудові емігранти досить швидко самоорганізувалися у країнах проживання або долучилися до вже існуючих громадських організацій діаспори і на сьогодні представляють себе організованою структурою, як у кожній країні зокрема, так і в світі. Таким чином, вони не тільки успішно відстоюють свої інтереси у країнах проживання, але й значимо пропагують Україну, її культуру, звичаї та відкривають іншим народам свою історію.

Необхідно зазначити, що протягом останніх років різні уряди України підписали низку міждержавних угод про соціальний і правовий захист своїх громадян, що перебувають за кордоном. Цей процес потрібно продовжувати. Наприклад, таку угоду про соціальний захист потребують українці Греції та Італії.

Але всередині України державна політика щодо трудових емігрантів залишається невизначеною, що призводить не до партнерського, а до критичного ставлення трудових мігрантів до уряду України.

Наприклад, нещодавній коментар Міндоходів про оподаткування грошових переказів, який трудові мігранти сприйняли, як політику подвійного оподаткування, викликав у середовищі українських трудових мігрантів масове обурення, оскільки в країнах отримання доходу вони вже заплатили податки. Іншим прикладом бездіяльності влади України є ситуація з відсутністю закордонних паспортів у консульських установах. Українські громадяни за кордоном вже понад півроку чекають на отримання паспортів і з цієї причини часто опиняються в нелегальному становищі. Все це не сприяє поверненню українців на Батьківщину. Болючими для українців за кордоном є і ті випадки, коли урядові представництва не тільки не сприяють збереженню національної самоідентифікації українців за кордоном, а до того ж ще й співпрацюють з організаціями, що входять до фонду *“Русский мір”*, відомого своїми шовіністичними програмами.

За таких умов Комісія Світового Конгресу Українців з питань громадян України за кордоном збрала і узагальнила проблеми українських трудових мігрантів та рекомендує уряду України та Верховній Раді докорінно переосмислити феномен масової трудової міграції і на цій основі виробити окрему державну політику та відповідні зміни до законодавчої бази. Це забезпечить реальні механізми задоволення основних конституційних економічних, соціальних, культурно-освітніх прав та свобод громадян України, що знаходяться поза межами України. Свої детальні пропозиції ми окремо передамо до Комітету Верховної Ради з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин.

У світі є багато прикладів, коли країни з економічними та соціальними проблемами вирішували їх частково за рахунок раціонального використання капіталу та досвіду трудових мігрантів. Сподіваємось, що держава Україна зможе не упустити ще однієї нагоди налагодити успішні і взаємовигідні відносини зі своїми дітьми, розкиданими по всьому світу.

Дякую за увагу.

Слава Україні!